

Joel

Ya meippanggep ni nunyan libluh nan Joel

Impeamtan Joel hu inhel Apu Dios idan tutu-ud Judah niyad Jerusalem. Inhel tu e um-ali hu dakel ni dudun e meihhinnap idad kebebbebley di Judah et mebahbah hu nan-itnem da. Nebayag ni eleg umudan di emin ni bebley dad Judah. (chapter 1) Inamtan Joel e neipahding ida huyya tep ya ngehay idan tutu-ud Judah nan Apu Dios.

Inhelan idan Joel hu tutu-ud Judah e kantuy nanna-ud ni kastiguen Apu Dios ida hedin eleg ida mantuttuyyud liwat da. Makulug ni neipahding humman. Ey makulug tu-wangun immalidda dudun et kanen dan emin hu hipan intanem da. (1:13-15 et ya 2:1-17)

Nem anin ni henin nunman neipahding et insapatah nan Apu Dios e panyaggud tuddalli mewan hu pinili tun tutu-u tu, anin idan tutu-ud kebebbebley. Pehding tu huyyan pengippeellian tun hi-gadan Ispirituh tu. (2:8-32) Nem kastiguen Apu Dios ida beken ni Hebrew ni mampehelheltap idan tutu-u tu. Meippahding huyyan pemahbahan tullin hi-gadad et-eteng ni gubat di Nandeklan di Jehoshaphat. (3:1-16)

Ya neitudek eyad libluh:

1. Kinastigun Apu Dios ida tutu-u tu tep ya liwat da et palaw tu hu dakel ni dudun et mebahbah hu intanem da et ya bebley da. (chapters 1:1-2:17)

2. Inhel Apu Dios e panyaggud tudda tutu-u tu hedin mantuttuyyudda. (chapter 2:18-27)
3. Ninemnem nan Apu Dios ni panyaggud tudda tutu-u tun edum ni aggew, anin idan tutu-ud kebebbebley. Ya pengihwangan tun hi-gada ey meippuun di pengiddinnelan dan hi-gatu. (chapters 2:28-31 et ya 3:17-21)
4. Ninemnem Apu Dios ni mengastiguddan tutu-un nampehelheltap ni tutu-u tu. (chapter 3:2-16)

Ya linelemyungan idan iJudah tep nebabbah intanem da

¹ Yahhuy hu inhel APU DIOS nan hi Joel e u-unggan Pethuel.

² Hi-gayun kamengipappangngulu niya hi-gayun emin ni iJudah, kaw wada an neipahding eman ni tsimpuh idan aammed yun heni eyan nekapkapyan nunya? ³ Ehel yuddan u-ungnga yu huyyan neipahding et e-ehhelen dalli daman u-ungnga da ni han da dama inhel idan u-ungnga dadda.

⁴ Heninnuy hu neipahding: Nanhinnullul hu hantapug ni dudun ni immali et pangkanen da hu intanem yun iJudah. Ya etan natdaan ni eleg kanen ni nemangulun immali ey kinan idan neitu-nud.

⁵ Imutalngi yu, hi-gayun kamambuttebutteng et nannangngihan yu hu nebabbah ni intanem yun grapes, tep endi law kapyaan yun baluh ni meinum. ⁶ Immalidda dakel ni dudun e henidda sindalun eleg mebillang et bahbahen da intanem tayu. Makattadem hu ngipen da e

henin ngipen ni layon. ⁷ Binahbah da grapes yu niya kinan da belakkibak idan keyew ni fig et kameang-ang hu mablah ni annel da niyadda panga da.

⁸ Pannannangnih kayun lemyung yu e henin kapehding ni kat-agun biin netey ahwaen tu. ⁹ Endi law begah niya meinum ni mei-appit di Tempol APU DIOS. Et humman hu, ida kaumlemyung niya ida kaumnanginangih hu papaddi. ¹⁰ Nakabbahbah ni emin hu neitnem di payew. Endin hekey law hu pagey ni kennen, ya meinum niya mansikan olibah.

¹¹ Em, lemyung kayun kamampantennem, tep nebahbah ni emin intanem yun wheat niya barley. ¹² Nangkema-ganan ida grapes niyadda fig. Emin ida keyew ni kamekkan lameh da e henin palmah, yadda pomegranate niyadda apol ey nangkakpit ida. Endi law ni hekey amleng idan tuu.

Inhel etan ni prophet idan tutu-un mantut-tuyyudda

¹³ Hi-gayun papaddin kamangngunud altar ni Dios ku ey pambalwasi kayun langgusih et lumaw kayud Tempol et lumelemyung kayu, ey ilallabbi yun mannannangnih, tep endi law begah niya meinum ni i-appit yun Apu Dios.

¹⁴ Ayagi yuddan emin hu iJudah, anin idan ap-apu da et maemung ida. Ey imandal yun mantetpel ida et mandasal kayun AP-APU e Dios tayud Tempol tu et mampehemhemmek kayun hi-gatudman. ¹⁵ Tep kamangkedettengi hu aggew ni gintud APU DIOS e Kabaelan tun emin

ni pengastiguan tun tutu-u. Anggetakkut ali hu meippahding nunman ni aggew.

¹⁶ Inang-ang-ang tayu nebahbahan ni intanem tayu. Endi law hu tayu pan-an-anlaan di Tempol ni Dios tayu. ¹⁷ Nakatduk hu papayyew tayu et eleg umtemel hu intanem tayu. Endi law neihaad di alang tayu et na-way ida. ¹⁸ Ida kamanhawahawang ey ida kaum-eluelug hu babakka tep endi kennen da. Anin idan kalneroh et ida kamanhelheltap tep neu-upadda.

¹⁹ Nakka mampehemhemmek ni hi-gam e APU DIOS, tep endi law pampattulan niya nangkema-ganan ida keyew e heni giniheb ni apuy. ²⁰ Henidda dama kamampehemhemmek ni hi-gam hu animal di muyung, tep natduk hu wangwang ni daka innumi.

2

¹ Patnul yu tangguyup di Zion e duntug APU DIOS ma-lat manggegeygey idan emin hu tuud Judah ni takut da, tep kamangkedettengi hu aggew ni pengastiguan APU DIOS ni tutu-u. ² Yallin nunman ey man-e-nget hu bebley e heni kamangkukulput. Tep pinhakkey ali ey immali hu dakel ni peteg ni dudun et maihinap idad kedunduntug e heniddalli dakel ni sindalun nangka-let. Endi henin nunman ni neipahding nunman ey eleg ali mepidwan meippahding humman ni nemahhig ni mekapkappa.

³ Henin kapemahbahin apuy hu pehding idan nunman ni dudun ni intanem, tep kennen dan emin et endi da tetdaan. Anin ni kakkayyaggud etan bebley e heni Garden di Eden et pambalin

dan henin desert. ⁴ Nangka-let idan umbesik e henidda kebayyu. ⁵ Hedin ida kamenglaw, man ida kamangkukudu e henidda kalesah niya henin tenul ni nekamma-ganan ni helek ni kamantetebbel. Henidda mewan sindalun nandaddan ni mekiggubbat.

⁶ Nemahhig ni angetakut ida, et humman hu, kaumkuphat ni takut da hu menang-ang ni hi-gada. ⁷ Na-let idan umbesik e henidda nelaing ni sindalu niya daka kellaba luhud ni bebley. Ida kamantu-tu-nud ni umlaw di lawwan da e endi kamehi-yan. ⁸ Eleg ida manhihinneksing, ey wada hakkey ni hi-gada ey ida kamengan-andeng ni menglaw. Daka pampaytuka hu neihenid dellanen da niya endi dammutun mengippesikked ni hi-gada, anin ni hipan almas ussalen da. ⁹ Daka keyya-muni hu bebley. Niya daka pangkalaba luhud ni hinggep da baballey e henidda mangkatekew, tep daka pan-idlan di habhabyen.

¹⁰ Hedin ida kamenglaw, man kamanyegyeg hu puyek niya kameiggiwwed hu kabunyan. Kame-ngesi hu aggew niya bulan niya eleg law umdilag ida bittuwen. ¹¹ Heni kidul hu ehel APU DIOS ni mammandal idan nunman ni hantapug ni sindalu tun nangka-let. Nanna-ud ni endilli meihwang ni pengippahdingan APU DIOS nunya.

¹² Kan APU DIOS ey "Pambangngad kayun mengu-unnud ni hi-gak ni nunya, haggud eleg pay ni maledaw. Pannannangngih kayu niya pantepel kayun lemyung yun pengippeangan yu e nantuttuyyu kayu. ¹³ Peang-ang yu

hu makulug ni lemyung yun liwat yu, et beken ni yu bi-kien balwasi yun ebuh.

Pambanggad kayun mengu-unnud nan APU DIOS e Dios yu tep hedin hi-gatu, man mahmek niya kabbabbal. Beken ni kabbubunget niya eleg melumman hu impeminhed tu. Eleg mang-gagalid ni mengastigun hi-gayu. ¹⁴ Ilah tu et anhan ey hehmeken dakeyu et eleg tu ippahding hu ninemnem tun kastigu yu et bendisyonan dakeyu et dumakkel ennién yu ma-lat wada i-appit yun AP-APU e Dios yun begah niya mein-num.

¹⁵ Patnul yu tangguyup di Zion ma-lat maemung ida tutu-u et ehelen yun hi-gada et mantepel ida. ¹⁶ Mahapul ni meemung idan emin hu katuutuu, yadda nangkea-amma, yadda kaungaunga, yadda kamampan-innum ni gelang niyadda pakelahin tu, et umli kayun menay-dayaw ni hi-gak. ¹⁷ Ey ehel yuddan papaddin kaman-appit et numengih idan mandasal ni hi-gak etan di nambattanan ni altar niyad heggepan di Tempol. Pandasal idan kanday 'Ihwang dakemi anhan ni tutu-um ey entan anhan tu iebulut e APU DIOS ni dakemi ngi-ngi-ngian idan tutu-ud edum ni bebley winu dakemi pippihulen e kanday: Attu mewan hu Dios ni Israel ey? Tam endi na-mu dedan kabaelan tu?' "

¹⁸ Hedin hi APU DIOS, man tuka paka-ikkaguh hu bebley tu niya tuka pakahmeka tutu-u tu. ¹⁹ Et humangen tu dasal da e kantuy "Iddawtan dakeyu law ni kennen yu, ya innumen yu niya mansikan olibah et mawedan emin mahapul yu. Eleg dakeyulli law ngi-ngi-ngiin tutu-ud edum

ni bebley niya eleg dakeyu pippihula. ²⁰ Pan-ebbulek idalli hu dudun e henidda hantapug ni sindalun nalpud north et idawwik idan hi-gayu. Pellaw kuddad desert et mangkatey idadman. Yadda etan wadad dingkuggan ey pellaw kuddad Netey ni Baybay ey yadda etan wadad hinangga ey pellaw kuddad Baybay e Mediterranean. Manhemmuy ali nabwel ni annel da eyad bebley. Bahbahen kuddalli tep ya impenahding dan hi-gayu.”

Makulug ni dakel impenahding APU DIOS ni kaketngain tuu. ²¹ Hi-gam ni puyek, ey entan takut mu, nem pan-am-amleng ka tep yadda panyaggudam ni impahding tu. ²² Anin ni hi-gayuddan animal, et entan takut yu, tep simmemel ida law helek ni kennen yu. Limmameh ida law keyew, anin idan fig niyadda grapes.

²³ Pan-am-amleng kayu e tutu-ud Jerusalem. Pan-am-amleng kayun AP-APU e Dios tayu, tep peelli tu dakel ni udan ni mahapul ni intanem yu di tsimpuh ni yuka panheppuli et peang-ang tu kakinayyaggud tu. ²⁴ Umdakkel ali ennien yu et mangkeipu-ul di alang yu. Anin alin innumen yu niya mansikan olibah ni mahapul yu et mangkehewwal di ha-addan yu. ²⁵ Kan APU DIOS ey “Pebangngad kudda hu neendin hi-gayu eman ni nemabhahan ni dakel ni dudun ni intanem yu. Ya kakulugan tu ey hi-gak hu nengitu-dak idan nunman ni dudun. ²⁶ Nem medakkel ali kaya kennen yu et dayawen yuwak e AP-APU e Dios yun kamengippahding idan nunyan miracle ma-lat panyaggudan yu. Eleg kayulli law mebe-ing ni tutu-uk. ²⁷ Amtaen yullin nunman e hi-gak hu

AP-APU e Dios yu e endi edum. Niya amtaen yu e wada-ak eyad bebley yud Israel et eleg kayulli law mebabba-ingi. ²⁸ Hannak ali paeli Ispirituh kud emin ni tuu et peamtaddallin u-ungnga yuddan bibi-i niyadda lalakki hu pinhed kun e-helen ni hi-gayu. Wadalli peang-ang kuddan kamenikken niya pei-innep kuddallin nangkea-amma hu mekapkapyan edum ni aggew. ²⁹ Anin idallin bega-en kun lalakki niyadda bibi-i et peellik hu Ispirituh kun hi-gadan nunman alin tsimpuh.

³⁰ Wadalli peang-ang kud kabunyan niyad puyek ni ketngaan ni tuu. Ey wadalli ang-angen yun kuheyaw, ya apuy et ya ahuk. ³¹ Mengetan ali aggew niya umdalang ali bulan et heni kuheyaw et han medatngan humman ni anggetakkut ni aggew ni gintud kun pengastiguan kun tutu-u. ³² Et emin ali hu mambeggan baddang ni hi-gak ni nunman ni aggew ey mehellakniban. * Wadaddalli hu meihwang ni iZion di Jerusalem e humman ida pinilik, tep humman dedan la inhel kun nunman.” †

3

Ya penuwetan APU DIOS ni tutu-ud kebebbley

¹ Immehel mewan hi APU DIOS ey kantuy “Medettengan ali aggew ni pengibbangngadan kun kinedangyan ni Judah niya Jerusalem. ² Emmungek alin emin hu tutu-ud kebebbley et ilaw kuddad Nandeklan di Jehoshaphat et

---

* **2:32** 2:32 Acts 2:21 niya Romans 10:1 † **2:32** 2:32 [28-32] Acts 2:17-21

yadman penuwetan kun hi-gada tep inwahit daddad kebebbebley hu tutu-uk ni helag Israel et panggagadwa da hu bebley kun Israel. ³ Ya hakey mewan ni impahding da ey imbubunut da mengellan balud ni tutu-uk. Niya inggang dadda kaungaunga ma-lat wada pemeyyad dan bibi-in daka pebeyyad annel da niya ma-lat wada iggang dad meinum.

⁴ Hi-gayun tutu-ud Tyre, yad Sidon niyad Pilistia, kele hanniman yu impahding? Kaw wada pinhed yun ibbaleh ni hi-gak? Hedin henin nuntan, man ang-ang yu kuma tep kekemtang ey impahding ku hu pengibleh kun emin ni impahding yu. ⁵ Nan-aleyu silber ku niya balituk ku niyadda edum ni nebalol ni tenged ku, et ilaw yuddad tempol ni dios yu. ⁶ Nan-igtang yudda iJudah niyadda iJerusalem idan tutu-ud Greece et meidawwiddad bebley da.

⁷ Nem yan nunya ey pe-kal kuddad bebley ni nengilawwan yun hi-gada et ipahding kun hi-gayu hu henin impahding yun hi-gada. ⁸ Pambalin kun hambut idan iJudah hu u-ungnga yu et han dadda mewan ihbut ni tutu-ud Arabia e naka-iddawwin bebley. Hi-gak e AP-APU hu nanghel idan nunya.

⁹ Ehel yuddan tutu-ud kebebbebley e kanyuy 'Pandaddan kayun mekiggubbat. Amung yudda sindalu yu et umgah kayun an mekiggubbat. ¹⁰ Kapya yudda aledu yun ispadah niya kapya yun pahul ida edum ni usal yud legunta.'

Anin idan kamanyanggan hi-gayu et ehel da e kanday 'Na-lettak ni mekiggubbat.' ¹¹ Papuut yu,

emin kayun tutu-ud kebebbley et maemung kayun emin di nedeklan.”

APU DIOS, paelim ida sindalum et gubaten dadda.

¹² Immehel mewan hi APU DIOS ey kantuy “Mahapul ni um-alin emin hu katuutuud Nandeklan di Jehoshaphat et hi-gak e AP-APU hu menghel ni kastigu dadman. ¹³ Lawah ida e ebuh! Keyuy et pampalngen yudda tep nedatngan law hu aggew ni kekastiguan da. Panhegpat yudda henin kapanggeppasin pagey ni ahiani niya panideyapdap yudda et henin grapes ni napnud keppallan.” ¹⁴ Kalibulibulli meemmung di Nandeklan ni kedettengan ni panhuwetan APU DIOS. ¹⁵ Me-ngetan ali aggew niya bulan niya eleg idalli law umdilag bittuwen. ¹⁶ Mantetekkek ali hi APU DIOS e heni kidul dengel tud Duntug e Zion di Jerusalem. Meweddalli yegyeg eyad puyek niya meiggiwwed ali kabunyan. Nem hedin yaddalli helag Israel ey hi APU DIOS hu keihhikkugan da, tep tutu-u tudda.

¹⁷ Kan APU DIOS ey “Yaddalli humman ni pehding ku hu pengamtaan yu e hi-gak e AP-APU e Dios yu ey wada-ak di Zion e duntug ku. Et humman hu, eleg ali law mabalin ni an sekkupen ni tutu-ud edum ni bebley hu Jerusalem e bebley ku.

¹⁸ Yan nunman alin aggew ey mehephepan hu kedunduntug ni neitnem ni grapes, et dakel alin peteg hu meinum niya mampan-a-ayyam idalli hu dakel ni babakkad duntug et menawwahawal ali gatas. Keut-utbul ali danum di Judah.

Wadalli hebwak ni melpud Tempol ni menennum ni nangkeitnem ni akasyah di Nandeklan di Sittim.

¹⁹ Nem hedin ya Egypt ey mambalin alin desert niya mebahbah ali Edom et mebel-ah. Hanniman ali meippahding tep nemahhig hu impahding idan iEgypt niyadda iEdom idan iJudah e nampatey dadada anin ni endi bahul da. ²⁰⁻²¹ Et humman hu, kastigek ida et iewit kudada etan nampatey da. Nem i-ehng kudada iJudah niyadda iJerusalem et mannananeng hu bebley dan mebebleyan ni ingganah. Niya hi-gak e AP-APU e Dios ey mambebleyyak di Zion.”

Ya ehel apu Dios
Kallahan, Keley-i: Ya ehel apu Dios Bible

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Antipolo Ifugao

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3593303a-80c2-56e4-90b2-f4bfea2fd2a6